

Viri Clariss.

D. Joh. Jacobi Harderi, Medici & Philosophi Basileensis.

Experimenta Succi cicutæ terrestris.

Cuniculis Brasiliensibus duobus præterito mens. Majo. ann. hujus 1679. de radice & foliis cicutæ sub meridiem comedendum tradidi, quæ primâ vice famelici avidè arripuerunt, mox autem acredine fortè hujus plantæ territi, ab eâdem destiterunt, hinc illam brassicæ involutam aliisq; herbis, quibus aliàs delectantur, obtuli, atq; ita haud parum foliorum cicutæ intrusi, id tamen observavi quod quoties vel tantillum eorum subolfecerunt, vel gustu deprehenderunt, rursus inter masticandum ejecerint: Unde succum recenter ex radice & foliis expressum, illis infudi, satis magnâ quantitate: Et quidem ille succo bibito, noluit comedere, sub vesperam se corrugavit, die insequente vertiginosus evasit, hincque vivere desit: Postquam ipsum cultro subiecissem, deprehendi ventriculû & intestina aliquomodo inflata, intus tamen nullo modo gangrænata vel corrosa: Viscera coetera nullâ labe notabili erant affecta: Sanguis verò in cordis penetrabilibus fluidus extitit: Hic verò solpes mansit, dieque post exhibitum succum, gemellos peperit, quorum alter mox periit: Num aliqua à succo cicutæ etiam in hoc facta fuerit fibrarum nervosarum irritatio, quæ utero communicata, ipsum ad excretionem stimularit, cum foetus non omnimodo visi fuerint absoluti, vel etiam, num miasmata quædam sanguini confusa, foetus hauserit, hic non litigabo? donec ulterioribus experimentis plura edocear.

D.23.

D. 23. Julij præsentibus Clariss. & Præstantissimis Viris. D. Cand. Hardero Scafuf. D. Christophoro Burckardo L. L. Studiofo, D. Dan. Zollikofero Sangallensi : Φιλιάτρω Vulpeculis duabus, alteri octodecim, alteri duodecim circiter septimanarum succi *Cicutæ*, ab $\xi v j$ ad $\xi vii j$ infudi, quarum illa quieta perstitit, nullo dato doloris vel nausæ indicio, hæc verò junior, primùm valdè se concutiebat, vomituriebat, oculis torvis adstantes aspiciebat, omnia rodebat, & celeriter crebroque respirabat, nunquam tamen vel mingebat, vel alvum exonerabat, quin imò exantlato hoc paroxysmo, sibi rursus restituebatur, undè cum nullum alium viderem insequi effectum, licet per horam & ultra expectarim moræ impatiens, priori, quæ tranquilla plane jacuit, $\xi i j$ circiter $\xi i j$ sublimati in liquore exhibui, quo assumpto mox vivere desit, utrum aliquid de hoc per asperam arteriam ad pulmones penetrârit, cum nulla signa convulsionum vel alia symptomata increbuerint, ignoro: Id vidimus, quod pulmones maculis atro livescensibus valdè fuerint conspurcati: Contrâ in ventriculo & intestinis præter succum *cicutæ* prius exhibitum, nec quidem reperimus: hinc alteri ξj præter propter ejusd. $\xi i j$. sublimati cum carne commisti propinavimus quem avidè satis deglutiit: Ab initio quidem quasi hujus vim esset elusura videbatur, mox autem agitari & angustæ vomitum stimulari incepit, nullâ tamen subsequente materiâ vel liquidâ vel solidâ, diaphragma mirè concutiebat, venter imus summopere inflabatur, & spuma præ ore fluctuabat multa: non tamen deiecit nec minxit, fortè quia minori copiam $\xi i j$ ium deglutierat, sed horâ circiter post exspiravit: In dissecâ notavimus ventriculum & intestina summopere distenta, bile hinc inde conspersa: Vesicula fellis cum vasculis suis tenuissimè inflata comparuit, omni ferè bile orba. Hepar plurimis maculis lividis dotatum: Ventriculus quo ad internam faciem intensè rubebat, tunicaque mucosa aliquantum abscedere incipiebat: Pulmones itidem valdè maculati:

culati: Sanguis in corde grumofus plurimus: Adhuc evidentius noxiæ suæ ενεργείας περιέχον & ius idem minori dofi exhibitus, edidit in Cuniculo Brasiliensi, cujus intestina tenuia ex atro rubebant: Tunicaque ventriculi mucosa, ferè omnino deterfa erat: Hepar cum pulmonibus insigniter maculatum, & vesicula fellis itidem distentissima: Et quidem de & ij in membranas nerveas & nervos activitate, non puto esse quenquam, qui amplius dubitet: de Cicuta verò terrestris virulentia adhuc quispiam hærere possit: Quicquid sit licet concedatur, eam acrimoniam, idque virus ei non inesse, quod aquaticæ, negari tamen non poterit, & hanc particulis acris & vellicantibus præditam esse, quod vel dicta symptomata evincunt, in cuniculo altero, cujus tunica mucosa haud dubie non ita fortis erat, uti vulpecula quæ tamen omnem stimulum effugere non potuit. Fortè etiam, sufficienti si exhibeatur quantitate, si non lethalia, saltem graviora symptomata parere potis erit, quod in aliis adhuc animalibus, datâ occasione explorabimus.

F I N I S.